

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, kimavec 1884.

9. zvezek.

Strah Božji.

Odperto pismo bratom in sestram tretjega reda sv.
Frančiška po vsem Slovenskem.

Preljubi bratje in sestre v Kristusu in sv. Frančišku!

„Strah božji je začetek modrosti“ — kaj ne, to ste vže tolikrat slišali! Ni čudo, sveto pismo na več mestih tako uči. Jaz pa pravim zdaj nekaj drugega: „Strah Božji je studenec serčnosti; boga boječnost je korenina nevstrašljivosti“. Ali verjamete? Morebiti se Vam na prvi sluh čudno zdi, kako bi mogla iz nekega strahu izvirati serčnost, ali iz neke boječnosti poganjati nevstrašljivost. Ravno zato sem se namenil, da Vam to obširniše dopovem, in ker Vam ne morem vsem z ustmi in tudi pisati ni lahko vsakemu posebej, zato sem poslal svoje pismo v „Cvetje“, da ga tu berete Vi in kedor koli še hoče. Morebiti boste v kratkem jako potrebovali serčnosti; berite torej to pisanje, da boste vedeli, kje je iskati.

Vže je nekaj tjednov ali celo mesecev, kar slišite pogosto imenovati Tulón, Marséljo, Árlez, Éz in druga francoska in laška mesta, ki prej niste vedeli, da so na svetu; mnogi morebiti še zdaj ne veste prav, kje so in kakšna so. Pa nikar se ne bojte, da Vam jih bom jaz popisoval z dolgim peresom. Tudi ne morem. Sam nisem bil tam; bukev takih pa tudi nimam, da bi iz njih presajal

učene popise v „Cvetje“. Vender sodim, da Vam ne bo neljubo, ako mimogrede opomnim, da je — najprej — Tulón neka velika terdnjava na južnem morskem bregu francoskem, za Francosko blizu to, kar za Avstrijo Pulj ali Pola dolu v Istri. Vojaške ladje imajo tamkaj svojo navadno stajo in prav ena iz mej njih je bila, kaker vse kaže, ki je pripeljala to poletje iz Tonkina veliko morivko, strahovito kolero, v nesrečni Tulon. Prej je to mesto imelo nekaj čez 60 tisoč prebivavcev; zdaj jih menda še polovico ni več noter; toliko jih je bežalo, vse popustivši. Ali bolezen je šla ž njimi. Kmalu se je pokazala v bližnjem, tudi primorskem, tergovskem mestu Marselji, ki je štelo prej čez 234 tisoč prebivavcev. Nato jih je 80 tisoč pobegnilo, kaker hitro je bilo mogoče; ali marisiketeri je nesel tudi kolero sebó. Zaplodila se je tako nadalje v Éz (ali, kaker se po francosko piše, Aix), nadškofijsko mesto, kake štiri milje od Marselje proti severu, z nekaj čez 23 tisoč prebivavci; — koliko jih je nato pobegnilo, ne vem. Pač pa se je bralo o mestu Arlezu ali Arlu, da je večina tamkajšnih 15,500 prebivavcev sramotno vtekla, pustivši bolnike brez postrežbe, mervtve brez pogreba. Tako so se Francozi spustili v beg, pa mnogi vender niso vbežali; Lahi so mejtem, kar so mogli, zapirali in tiščali vrata svojega novega kraljestva, pa ni tudi nič pomagalo; kolera pride lahko notri pri vsaki luknji. V resnici je našla stezo tudi v Lahe; prikazala se je ne le v Pjemontu, v primorskem mestu Spéciji, v okrožju Mase Karare in Kozence, temuč tudi blizu Parme, kar je čez polovico poti od Tulona do Gorice in v okrožju mesta Bergamo, ki je vže prav blizu naše južnotiroljske meje.

Prósimo že in prosimo še Boga, naj nam prizanese, mólimo že in molimo še! Vender ne vemo ali bo vslišana molitev naša; ne vemo, ali ne bo tudi nas zadela strahovita šiba. To vemo, žalibog, da so jo zaslužili preobili naši grehi!

Ako torej pride, kar Bog nedaj, kam bomo bežali, bratje in sestre? Večinoma, mislim, da nimamo kam; in ke bi imeli kam, nikjer bi nas radi ne sprejemali; povsod bi se bali, da jim ne bi prinesli sebo semena bolezni in smerti. Ali se bomo torej zaperli vsak v svojo kočo in trepetali vsak za svojo kožo? To bi tudi ne bilo ravno najvarniše, ker pravijo celo zdravniki, da se ta bolezen najprej prime tistega, ki se je najbolj boji. Tudi ne bi bilo, kaker se spodobi kristijanu; najmanj bi pa bilo primerno in lepo za nas, ki smo v tretjem redu se zavezali k posebno zglednemu kerschanskemu življenju. Torej, otroci svetega Franciška, bratje in

sestre! poslušajte, kaj se meni zdi. Meni se zdi, da imamo mi stati kaker skale na svojem mestu v vsaki nevarnosti, ne za trenotek nimamo zapuščati svojih ljubih, svojih bližnjih v največi, v smertni sili. To bodi, mislim, naša terdna volja, naš železen sklep!

Ali kje pa bomo dobili toliko poguma, mi slabotni, plahotni, boječi ljudje? Vže sem povedal, kje. Zdaj in vselej, v vsaki stiski, nevarnosti in nesreči bomo lahko polno mero kerščanske serčnosti zajemali iz studenca strahu božjega.

Nepotrebne besede bi bile, ako bi Vam hotel dopovedavati, kje je ta studenec; vsi veste, da mora biti v Vašem sercu, v Vaši duši, da mora teči skozi vse Vaše življenje ter napajati in rediti vse Vaše djanje in nehanje; vsi veste tudi, da izvira iz svetega Duha; njegov dar je namreč. Napeljavati pa se da le tja, kjer je vera in pamet v duši, in napeljati ga mora nauk z besedo in zgledom. Ali dasiravno more le pametna stvar imeti strah Božji, vendar je treba, da se ga vže otrok tako rekoč z materinim mlekom nasese. Učenje milih materinih ust, dober zgled bogaboječega očeta, to se vtisne tolikanj globočje v otročje serce, koliker prej se začne vtiskati. Ko se zablistajo perve iskrice pameti, ko blebetaje izreče prvo besedico jezika svoje matere, vže je detetu začeti oči zavračati proti nebu ter ga vaditi ljubiti vsegamogočnega Očeta in razžaljenja njegovega se bati. Tako je stari Tobija sinčka svojega „od mladosti učil Boga se bati in zderževati se vsega greha“. (Tob. 1, 10.) Tako delajo tudi zdaj modri stariši.

Ali tolikrat se sliši dandanašnji, kako tožijo sicer dobri ljudje, da imajo malopridne otroke, ki jim niso na svetu za družega, kaker za križ in preglavico! Res se potoči včasih jabelko daleč od jablani. Kaj pomeni to? Kje je vzrok takim žalostnim skušnjam? Prav pogostoma pač v tem, ker so ti dobri ljudje pozabili od prve mladosti vpogibati drevesce na desno stran. Pustili so ga rasti na levo, in kar je zamujeno do sedmega leta, o! težko se da kedaj popolnoma popraviti. Toraj pozornost v prvi mladosti! zlasti pri pervorojencu, ki potem, ako je dober, tudi drugega in daljnje dobre ohrani, ako je slab, vse pohujša. S tem pa ne pravim, kaker bi smeli po sedmem letu, ob času, ko pamet dozoreva, stariši vso skerb prepustiti postavim šoli. Saj nastopajo tedaj najnevarniša leta, čas, ko se tako rekoč nihče ne ohrani na pravem potu, ako nima vedno blizu modrega variha, ako ne pazi na vsako njegovo stopinjo ljubezen, kakeršna se nahaja težko kje, kaker le v dobrem očetovskem pa v milem materinem sercu. Blager se mu, koger so

modri stariši vedeli varovati v strahu božjem celo dobo mladost-nega cvetja, tiste viharne spomladi življenja! Ne bo mu težavno v bogaboječnosti stanovitnemu ostati, dokler mu sneg sive starosti pobeli glavo, dokler ga srečna smert, dragocena pred obličjem Gospodovim, preseli tja, kjer se mu ne bo več trepetaje bati Boga, ker ne bo več v nevarnosti, da bi ga še kedaj razžalil. — Ali morebiti je mej Vami, dragi bratje in sestre po svetem Frančišku! morebiti je mej Vami marisiketeri, ki ni imel te sreče, da bi ga bili modri stariši, ali dobri njih namestniki v strahu Božjem odgojevali do vterjene starosti. Spomladanski viharji so te morebiti zasačili, dragi brat, ko nisi vedel kam v zavetje; razbili so ti barčico v sredi morja in le milost Gospodova je, da nisi davno zgubljen. Milost Gospodova, ta te je otela na poslednji deski, njeno vgodno pihljanje te je zaneslo tudi do rešilne ladje spokornega tretjega reda. Oči zdrave pameti so se ti odperle in sonce svete vere ti jasno sije; zdaj vidiš svoje zmote in obžaluješ in v strahu in trepetanju hočeš delati za svoje zveličanje do poslednjega zdihljeja.

Da! dragi bratje in sestre milega tretjega reda, prepričan sem, da Vam ni treba še le priporočati strahu božjega: vže ga imate v sercu, in vem, da si tudi prizadevate po njem, to je bogaboječe, živeti vse svoje dni. Ne bo pa morebiti odveč, ako Vam nekoliko nadrobniše povem, kakšen mora biti strah Božji, da bo pravi, in kateri je tisti strah Božji, ki je dar svetega Duha. Sveti Ambrož namreč piše, da strah Božji, če ni po vednosti, nič ne koristi, ampak celo silno škoduje. In potem pravi nadalje, kako so judje goreči za Boga, pa ker niso goreči po vednosti, ga sè svojo gorečnostjo in sè strahom, ki ga imajo pred njim, le še bolj žalijo. „Strah Božji je“, pravi, „ki jih pripravlja, da obrezujejo svoje otroke in sobote praznujejo, ali ker ne vedo, da je postava duhovna, obrezujejo telo, ne serca. Pa kaj govorim o judih? Tudi mej nami“, pravi nadalje, „so, ki imajo strah božji, pa ne po vednosti, ker postavljajo preterde postave, ki jih ne more prenašati človeška natora. Strah je v tem, ker na videz skerbe za natančno deržanje in zahtevajo djanja čednosti; nevednost je pa v tem, ker nimajo vsmiljenja z natoro in ne pomislijo, kaj je mogoče. Strah naj torej ne bo nespameten. Zakaj prava modrost se začinja sè strahom Božjim, in duhovne modrosti je ni brez strahu Božjega; ravno tako pa tudi strah ne sme biti brez modrosti.“*) Te

*) Brev. Rom. Dom. 1. Aug. II. 2. noct.

besede svetega Ambroža, si moramo dobro zapomniti. Tudi dandanašnji je dosti ljudi in celo kristijanov, ki imajo strah božji, ali ne po vednosti. Ni davno, na priliko, kar se je bralo v časopisih o posebni verski ločini v Novem Meksiku.*) Hodijo neki bosí v svoja svetišča, kar sicer ne bi bilo samo na sebi še nič hudega; ali to jim ni zadosti. Neketeri si namreč verhu tega prej tern ali kaj drugega bodečega zabodejo v nôgo; drugi vzamejo križ na ramo ter ga nosijo v svojo cerkev brez počitka; neketeri se zopet toliko časa bijejo, da jih vse kri oblije. En takov zaslepljenec se je vpregel celo v železen jarem in je pojoč skočil v vodo ter se tako sam rad vtopil; neki drugi je prosil svoje brate, da naj ga pribijejo na križ, in v resnici so storili tako.—Nekakov strah božji je pač, kar jih naganja k takemu počenjanju; ali strašna nevednost je, ako mislijo, da si bodo s tem nebesa zaslužili. Nekakov strah Božji je tudi, ki razširjuje mej našimi vbogimi slavenskimi brati na Rusovskem tiste gerde tako imenovane „skopce“ — sè slôvesom bodi omenjeno! — ali kolika grozovita nevednost je, ki išče v sramotnem telesnem poškodovanju „posvečenja“ in zveličanja!**) — Pa kaj govorim o suhih vejah kerščanstva! Saj se na zelenem drevesu, mej katoličani, ne manjka zgledov strahu božjega, ki ni pravi. Taki zgledi so, hvala Bogu! v katoliški cerkvi vender le posamezni primeri in pač vsaj dandanašnji ne dosežejo lahko tolike surovosti, kaker gori omenjeni; vender more tudi tu strah Božji brez vednosti napraviti silno škodo in nesrečo. Strah Božji je, ako kmetiški gospodar ali gospodinja cele dni in po pol noči v cerkvi pretiči in na daljnje božje poti hodi; pa ta strah Božji ni pravi, ako ne ve in ne pomisli, da bi bilo treba delati doma, da ne pride na boben, kar ima, da bi bilo skerbeti za družino in paziti na otroke, da ne zajdejo na kozje steze, mej tem ko je on ali ona v cerkvi; tak strah Božji ni dar svetega Duha. Nekakov strah Božji je, ako daje bogatec od krivičnega mamona milostinjo vbogim in hišam božjim; ali silna nevednost je, ako misli, da bo s tem Boga podkupil, da mu bo krivica, odertija, goljufija in tatvina odpuščena, ne da bi jo popravil; tak strah Božji ni pravi, ni od svetega Duha. Nekakov strah Božji je, ako gre grešnik k izpovedi, ko ga nihče ne sili; ali kolika obžalovanja vredna nevednost je, ako pri izpovedi na pol ali popolnoma zamolči ravno najgerje in najhuje grehe, pa vender misli, da si je s tako izpovedjo kaj pomagal ter se pre-

*) „Slovan“, str. 233. **) „Slovan“, str. 200.

derzne nato celo k svetemu obhajilu pristopati; tak strah Božji gotovo ni svetega Duha dar, temuč, ne morem drugači reči kaker prav hudičev je. Terno se zanašam, da tako malopridnega strahu Božjega ni mej Vami, dragi bratje in sestre v Kristusu in svetem Frančišku; omeniti pa sem vender moral to, da boste pomislili, da nikaker ni vsaki strah Božji pravi, in da more napačen strah Božji neizmerno škodo napraviti človeku na duši in na telesu.

Ali tudi pravi strah Božji, ki ni sklenjen s toliko nevednostjo, vender nikakor ni vselej enake vrednosti, ni vselej svetega Duha dar. Pravi strah Božji se deli namreč po nauku starih cerkvenih učnikov v tri verste; prvi je hlapčevski, drugi je začetni ali vpeljavni, tretji je otročji ali sinovski. Prvi ali hlapčevski je strah tistega, ki se Boga boji ter greha varuje edino zavoljo kazni; ako bi te ne bilo, bi rad greh storil; in kar se njega tiče, bi tudi rad, da bi je ne bilo, da bi mogel grešiti, ne da bi se bal večnega pogubljenja. Tak človek se varuje sicer smertnih grehov in mogoče da celo majhnih, koliker toliko; ali strah, ki ga navdaja, ni od svetega Duha, ker je lahko brez ljubezni in celo ne more biti in vzdržati se poleg prave ljubezni, ki ljubi ne zavoljo sebe, temuč zavoljo tega samega, koger ljubi.

Druga versta obsega začetni ali vpeljavni strah božji. Kedor ima tega, se varuje greha zlasti zavoljo Boga in še le potem zavoljo večne kazni. Ta strah je dar svetega Duha, ali po svojem bistvu nedoveršen dar. Od njega se razločuje sinovski strah kaker od nepopolne ljubezni popolna. In o tem strahu velja beseda svetega pisma, da je začetek modrosti. Ta strah je namreč kaker vpeljevec modrosti in ljubezni; sveti Bonaventura ga nekako jako po domače primerja ščetini, ki vpeljuje ali vtikuje dreto, in ko je dreto vpeljana, je ščetina vže vunê. „Popolna ljubezen“, pravi namreč sveti Janez, „izganja strah“. (1. Jan. 4, 18.)

Tretji je sinovski strah Božji, ki je dar svetega Duha, doveršen v svojem bistvu. Kaker se namreč dober otrok boji razžaliti očeta, ke bi ga tudi ne imel namena kaznovati, tako se ta, ki ima sinovski strah Božji, varuje in boji razžaliti očeta nebeškega, ako bi zato tudi nič hudega ne imel terpeti. O tem strahu je rečeno v psalmu (18, 10): „Strah Gospodov je svet in ostane na veke.“ Ta strah Božji ostane namreč tudi svetnikom v nebesih; ali ta strah vže jenjuje strah biti, ker je tako sklenjen z ljubeznijo, da se sicer ne more reči, da je to, kar ljubezen, pa se tudi ne more reči, da ni. — Prvi strah Božji se torej boji razžaljenja zavoljo

kazni, drugi se boji razžaljenja zavoljo razžaljenja, tretji se ne boji ničesar več. Pavega popolna ljubezen berž izpodi, drugega nekaj časa terpi, tretjega si neločljivo pridruži. Tako pravi neki star cerkveni pisavec, ki ga navaja sveti Bonaventura.*)

Ako Vam torej, predragi bratje in sestre, tolikanj priporočam strah Božji, mislim. kajpada, le tisti pravi strah Božji, ki je dar svetega Duha, torej ne hlapčevski, temuč, keterega smo imenovali začetni ali vpeljavni, in pa sinovski strah Božji.

Ali ker je strah Božji dar svetega Duha, ali smemo zato le kar čakati, kedaj nam ga bo sveti Duh blagovolil v roko ali v srece potisniti, ne da bi se sami kaj potrudili zanj? Vže iz tega, kar sem prej omenil glede odgoje v strahu Božjem, je, mislim, zadosti jasno, da bi tako čakanje ne bilo pravo; sami si moramo prizadevati, da ta dar od svetega Duha prejmemo, ali, če ga, kakor upam, vže imamo, da se nam vterdi in pomnoži. raste in sad rodi; prositi ga moramo s ponižno molitvijo: „Presuni se svojim strahom moje meso!“ (ps. 118, 120.) in zlasti nas ima napolnjevati ž njim pogostno premišljevanje dobrote in lepote Božje. Kedor si večkrat prav živo misli in k srecu vzame, kaj zgubi, ako razžali tako dobrega očeta, tako lepega Boga, izvirek vse lepote, ki se kje najde na svetu, o! jaz mislim, da se bo na vso moč varoval greha in tudi sence greha. Kaker trepetu perje na topoli pred najlahnišim dihljem zraka, tako se bo stresel tak človek pred vsako blede miselco, ki bi mogla menj ljuba biti njemu, ki je vse ljubezni in časti vreden.

Zdaj veste, kako in kaj je sè strahom Božjim; glejmo nadalje, kako izvira iz njega serčnost nasproti vsemu, česar se človek sicer bati more.

Strah Božji je začetek modrosti; tega izreka se deržimo. Strah Božji pa je dar svetega Duha in modrost je tudi dar svetega Duha, in sicer je strah Božji najnižji, modrost pa najvišji mej darovi svetega Duha. Vmes je še pet drugih darov in dar serčnosti (hrabrosti ali moči) je v sredi mej njimi. Tako namreč piše prerok Izaija (11, 1—3) prerokovaje o Kristusu, kako bo sveti Duh nanj razlil vse svoje darove: „In pognala bo mladika iz korenine Jesetove in cvet bo zrastel iz njegove korenine, in Duh Gospodov bo na njem počival, duh modrosti in razumnosti, duh svêta in serčnosti, duh vednosti in nagnjenja, in duh strahu Božjega bode ga

*) De septem Donis Spiritus Sancti. De Dono Timoris. cap. II.

napolnil.“ — Izaija začenja z najvišjim darôm in stopa dolu do najnižjega, ker je prejel Kristus vse kmalu, da mu ni bilo treba še le iz nižave se vzdigovati v visočino. Ali mi moramo začenjati od zdolaj, in tako tudi po navadi cerkveni učeniki naštevajo darove svetega Duha. „Mi, ki si prizadevamo od pozemeljskih reči priti k nebeškim“, pravi sveti Gregor Veliki, „stopnjice gori grede štejemo, začenši z najnižjo, namreč strahu božjega, noter do daru slastne modrosti“.

Ali, to se zna, darovi svetega Duha niso kaker navadne stopnjice, ki so iz lesa narejene ali iz kamena; čez te, ako bi jih bilo sedem, se človek ne bi mogel tako rozkoračiti, da bi z levo nogo na spodnji stal, z desno se pa vže goranje dotikal; strah Božji pa je začetek modrosti, prva stopnjica začetek poslednje, kedor je na oni, vže začenja biti na tej in je tudi vže na nji, zakaj sveto pismo pravi tudi celo naravnost: „Strah Božji, to je modrost“. (Job 28, 28.) — In zdaj lahko sami sodite, dragi bratje in sestre v svetem Frančišku, ali ne gre še z večo pravico misliti, da je prva stopnjica začetek srednje, strah Božji začetek serčnosti, in še več ko le začetek; sodite sami, ali ne smemo po vsi resnici reči: Strah Božji, to je serčnost, strah Božji je studenec serčnosti, bogaboječnost je korenina nevstrašljivosti? — Tako je! To naravnost poterjuje tudi sveto pismo v Sirahovih bukvah, kjer beremo (34, 16—19): „Gd or se Boga boji, ta se nič ne trese in ne boji; zakaj on je njegovo upanje. Srečna je duša njega, kateri se Boga boji. Na koga on gleda, in gdo je njegova moč? Gospodove oči gledajo na te, ki se njega boje; on jim je mogočen varih, močna terdnjava, pokrivalo zoper vročino in senčna streha zoper poldansko pripekanje“. In zato pravi Jezus Kristus v svetem evangeliju: „Ne bojte se tistih, kateri vbijajo telo, duše pa ne morejo vbiti; bojte se mariveč tistega, kateri more dušo in telo pogubiti v peklu.“ (Mat. 10, 28.) — Drugi evangelist je te besede tako zapisal: „Pravim pa vam, prijateljem svojim: Ne bojte se njih, kateri vbijajo telo in potem ne morejo nič več storiti. Pokazal pa vam bom, koga se bojte: bojte se tistega, kateri ima oblast v pekel vreči, potem ko je vbil. V resnici, pravim vam, tega se bojte.“ (Luk. 12, 4. 5.)

Gd or se Boga boji, ta se nič ne trese; ne boji se niti nevarnosti, niti bolezni, niti marter, niti britke smerti. Res je pač, da more prevzeti človeka nekakov natorni strah, ki ni v njegovi oblasti. Tako je Kristusa v Getsemanskem vertu strah in groza obšla

in sam je rekel: „Moja duša je žalostna do smerti“. (Mark. 14, 34.) Ali ta natorni strah tistega, ki se Boga boji, nigdar ne premaga tako, da bi zato kaj hudega storil, ali kaj dobrega opustil. Ravno temu natornemu strahu nasproti se pokaže serčnost boga-boječe duše v svoji lepoti in mogočnosti; premaga ga, potlači ga in zaduši. Vže v stari zavezi imamo primere najčastitljiviših zmag serčnosti strahu Božjega; spomnite se sivega starčka, devetdesetletnega Eleazarja, spomnite se tudi cvetočih mladeničev, sedem makabejskih bratov, in njih junaške matere! Ali kaj je to proti novemu zakonu od Kristusa in apostelnov, ki „so šli veseli spred zbora, ker so bili vredni spoznani zavoljo imena Jezusovega zasramovanje terpeti“ (Dj. ap. 5, 41.) pa vse do današnjega dne!

Pomislimo nekoliko na življenje in terpljenje katoliških misijonarjev mej poganskimi rodovi. Zadnjemu beraču v naših krajih se telesno godi bolje kaker najčastitljivišim škofom in duhovnikom, ki sveto vero oznanjujejo divjakom, bodisi v vročih krajih okoli zemeljskega pasu, bodisi na ledenih ravninah tečajnih. „Razjokati se moram“, je pravil neki znameniten misijonski škof, „ko naletim na keterega svojih duhovnikov ter vidim, kako to koraka gologlav, bos, le za silo odet z obnošeno obleko.“ — „Stanujem“, piše neki misijonar, „v eni najlepših hiš cele vasi; ta hiša stane morebiti 10 goljdinarjev. Ne smeajte se; tukaj so hiše, ki se dobé lahko po 16 soldov. Vrata moje izbé so list papirja; dež mi gre na ležišče kaker nič; postelje, mize ali stola bi pri meni zastonj iskali.“ — Ako ga tako na razbeljenem jugu zaliva dež, na ledenem severu ga odeva sneg, ko truden in zmerzel počiva po noči na svojih daljnjih potih pod milim, ah ne! pod nemilim nebom. Vender še mraz ni njegov najhujši nasprotnik v tistih divjih, pustih krajih največ vžije lakote, tako da ravno zato mnoge pred časom pokosi rešna smert. Pripoveduje se o dveh misijonarjih, ki sta bila blizu tega, da vmerjeta od lakote. „Mili prijatelj“, pravi eden k drugemu, „izpovejva se še poslednji krat; kateri bo mogel, naj bere nato sveto mašo in drugemu podeli sveto popotnico“. V resnici je z največim trudom eden maševal in mej mašo drugega obhajal; ta je kmalu nato sklenil življenje in oni ga je pokopal, kaker je mogel. Nato je do smerti vtrujen obležal na grobu. Pred sodnjim dnem ne bi bil več vstal, da se ni prikazala nepričakovana pomoč. — Tako se godi misijonarjem v mirnih časih; kaj še le, ko se vname preganjanje! „Ravno sem popustil“, piše neki star francoski misijonar iz Anama, „svojo skalno luknjo, kamer sem se bil skril. Je

to vže šesti berlog, kjer sem poslednjih šest mesecev skrival svojih sedemdeset let.“—In ketere so v pest dobili divjaški pogani, v kolikih neznanskih martrah so morali prelivati kri in darovati življenje za svojo sveto vero! Ali celo predolgo bi bilo moje pismo, bratje in sestre predrage, ke bi Vam po gotovih poročilih natančnije hotel popisovati, kako jih zapirajo v grozovite kurnike, kako jih z razbeljenimi kleščami ščipljejo, kos za kosom kože odirajo, kos za kosom mesa odrezujejo, ud za udom odsekujejo! Take smerti je vmerl 30. listopada 1835 francoski misijonar Maršand v Kočinčini. Ne daleč od tam, v zapadnem Tonkinu, je vmerl tri leta nato, 24. listopada 1838 Peter Borij Dimulén (Borie Dumoulin) tudi marterniške smerti. Neki glavar ali mandarin ga je vprašal prej, ali se kaj boji. „Bojim se le Boga razžaliti“, mu je odgovoril marternik.

In tako so govorile, tako so mislile vse nepreštete trume svetih spričevavcev od prvega pa do našega 19. stoletja: „Le Boga razžaliti, nič drugega se ne bojimo, ne ječe, ne stradanja, ne tepenja, ne odiranja, ne življenja v nepreterganih martrah, ne stotere najgrozovitiše smerti!“ In poterdili so z djanjem, kar so mislili in kar so govorili: studenec tolike, tako rekoč več ko človeške, serčnosti, to jim je bil strah Božji; iz bogaboječnosti globoke korenine je zrastlo v njih sercih nevstrašljivosti drevo, močno, da ga niso mogli polomiti in izpuliti najhujši viharji steklega trinoškega serda.

Vidite torej, bratje ljubi in drage sestre, da sem po pravici terdil v začetku tega svojega pisma: Strah Božji je studenec serčnosti; bogaboječnost je korenina nevstrašljivosti. In zato pravim zdaj: Bogaboječnosti se učite, v strahu Božjem živite, pa se ne boste strašili kolere in kuge, pa se ne boste bali bolezni in smerti.

Da me ne boste napak razumeli, pa moram pristaviti še nekaj. Serčnost ni to kar prederznost, in zlasti se kerščanska serčnost ne sme enačiti z neumnostjo divjega bika, ki se je zaletel z debelo, termasto glavo tekočemu železniškemu vlaku nasproti, češ, kateri bo močnejši. Prava serčnost ne sili v nevarnost, kjer ni treba, kjer človek v njej nikomer ne koristi, ne sebi, ne drugim: tudi ne zameta pametne previdnosti in primernih pomočkov, da si ohrani zdravje in življenje, ki ga ne sme nihče lahkomisljeno zapravljati. Zato bi tudi nikaker ne delali prav, ako bi zaničevali in radovoljno zanemarjali, kar pametni in skušeni zdravniki svetujejo zoper kolero, le da nas to ne sme nigdar in nikoli nikjeri zader-

ževati, da ne bi storili, kar je naša dolžnost, dolžnost kerščanske ljubezni do bolnega bližnjega.

Molimo, kaker sem od konca rekel, molimo iu prosimo, da bi mili oče v nebesih varoval naše kraje pred grozovito razsajavko; upajmo tudi, da bomo vslišani. Ako pa ne, ako nas hoče Bog v svoji pravici bičati po našem zasluženju, ako pride bolezen tudi v našo drago domovino, ali letos, ali k letu, ali keder koli, kajne, otroci svetega Frančiška, mi bomo stali na svojem mestu kaker mogočna vojska in delali, kar bo v človeški moči, da pomoremo bližnjemu ali k ljubemu zdravju, ali k večnemu zveličanju duši, h kerščanskemu pogrebu truplu njegovemu. To je naša terdna volja, to je naš železen sklep. Prej ne odnehamo, dokler ne pademo sami v merzlo objemanje bolezni in smerti. V zgled naj nam bodo francoska duhovščina in drugi odločni francoski katoličani imenitnega stanu, ki tudi ob sedANJI koleri brez bojazni in strahu strežejo bolnikom; v zgled naj nam bodo vsmiljene sestre, ki so jih framasoni ob mirnem času vergli iz bolnišnic, zdaj ko se je pokazalo, da se posvetno postrežništvo sè žganjem brani okuženja, tako, da pijano ni za nobeno rabo več, zdaj so zaveržene, zaničevane redovnice pa le zopet dobre; gosposka jih je rada ali nerada morala prositi, naj, za Boga svetega! prevzamejo postrežbo. In niso se branile junakinje Kristusove, brez obotavljanja so prevzele. Edino, kar so si izgovorile, je bilo to troje: 1. bolnišnica naj se blagoslovi, 2. v vsaki bolniški izbi naj bo podoba zveličarjeva, 3. izpovednik za vmirajoče naj dobi stanovanje v bolnišnici. Vse troje se jim je natančno izpolnilo. Kajne, lep zgled kerščanske serčnosti iz teh dni. Ne morem si kaj, da ne bi omenil še enega iz oddaljene preteklosti.

To pismo sem začel pisati na svetega Roka dan — pa ni treba misliti, da sem ga že tisti dan spisal; bome, kako? imam preslabo pero — začel sem torej na svetega Roka dan, ne vem, ali samo tako po naključju, ali kako; to vem, da sem mislil na svetega Roka, Vam vsem dobro znanega priprošnjika, ter se namenil, da Vam ga postavim za zgled, kaj je treba storiti ob nevarni, kužni bolezni. Sveti Rok se je rodil leta 1295 v mestu Mompejéru na južnem Francoskem. Njegov oče Janez in mati Liberija sta bila plemenitega rodu in silno bogata. — Ali dalje berite sami v „živiljenju svetnikov“, pa zlasti dobro premislite le-te verstice:

„Leta 1315 je kuga po vsem Laškem in skoraj po vsi Evropi tako strašno razsajala, da je blizu tretjino ljudstva podavila...

Ob tem času pride Rok v Pjačenco. Šiba Božja je bila tu grozovita, beda neskončna. Stariši so bežali od svojih otrok, otroci od svojih starišev; brat se je vmeknil sestri, sestra je pobegnila pred bratom; prijatelj je prijatelja zapustil; nihče ni poznal niti bratovske, niti kerščanske ljubezni. Najemniki so po živinsko tirali merliče iz hiš in je zagrebali, kar so najhitreje mogli. Bolnišnice so bile vse prenapolnjene. Kužni smrad se je valil po zidovju, zdihovanje, bledenje, smertno ječanje in gergranje se je razlegalo po stancah. Ali čim bolj divjá smert, tem bolj se Roku vnema serce v ljubezni. Od postelje do postelje hiti; enemu podaja krepčalnih zdravil, drugemu nataka hladilne pijače, tretjemu čedi nagnjusna gnojna uljesa, četertemu nagovarja besede tolažbe, vse spodbuja k zaupanju na milost božjo; *) —

Bratje in sestre tretjega reda svetega Frančiška! Po starem izročilu je bil sveti Rok naš, tretjerednik frančiškanski. Domač zgled imate torej. Kar je šel delat sveti Rok celo v ptujo deželo, to storite Vi, keder koli bo treba, vsaj v svoji domači. Nigdar ne pustite bolnika brez ljubeznjive postrežbe. Ako vse od njega beži, boje se nalezti smertnega strupa, tedaj Vi pokažite, kaj se to pravi, strah božji, kaj se to pravi, kerščanska serčnost, kaj se to pravi, tretji red svetega Frančiška! Bog z Vami!

Pozdravlja Vas, priporoča se v pobožno molitev, s pri-
serčno ljubeznijo Vam vsem

vedno vdani redovni brat

A . — . V . — .

Iz obrednika tretjega reda.

Posebna skupščina ali posvetovanje svetovavcev.

Enkrat na mesec se zbero zasebno pater vizitator ali ravnatelj, predstojnik in vsi, ki imajo kake službe in ostali svetovavci (ako se imajo namreč kaj posvetovati glede redovne službe božje, kakih naprav za cerkev itd.) Pater ravnatelj ali vizitator ali gvardijan je

*) Torkar, Življenje svetnikov in svetnic Božjih. III. del, str. 243.

predsednik, ostali se vsedejo po svoji stopnji (ali starosti) ter molijo pred posvetovanjem, kaker navadno pred zborom skupščine; glej „Cvetje“ V. str. 66. Tudi ko je posvetovanje končano, se začne molitev kaker po zboru: „Gospod vsmili se nas“ itd. Ali mej molitvici „Dodeli nam“ in „Zahvaljujemo“ se postavi še ta:

Bog, brez keterega nič ni veljavnega, nič svetega, pomnoži čez nas svoje miloserče, da pod tvojim ravnateljstvom in voditeljstvom tako prejdemo skozi časne blagosti, da ne zgubimo večnih. Po Kristusu, Gospodu našem.

R). Amen.

Za molitvico „Zahvaljujemo“ se potem izpusti vse, kar je dalje, ter sklene z besedami:

Ÿ. Blagoslavljam Gospoda.

R). Hvala Bogu.

Ÿ. In vernih duše naj po vsmiljenju božjem počivajo v miru.

R). Amen.

Volitve.

Pred volitvami se poje ali moli pesem: „O pridi stvarnik sveti Duh“ itd. (Cvetje“ V. str. 197.)

Ko so volitve doveršene in imena izvoljenih naznanjena, se poje „Tebe Boga hvalimo“ itd. (Cvetje“ V. str. 198.)

Nato:

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

R). Od svetega templja svojega, ki je v Jeruzalemu.

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica.

R). Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

Ÿ. Zaznamenjal si, Gospod, služabnika svojega Frančiška.

R). Sè znamenji odrešenja našega.

Ÿ. Gospod, vsliši mojo molitev.

R). In moje vpitje naj k tebi pride.

Ÿ. Gospod z vami.

R). In s tvojim duhom.

Molimo.

Bog, čiger vsmiljenje *itd.*

Bog, ki si po neomadežanem *itd.*

Gospod Jezus Kristus, ki si v mesu *itd.*

Poslednja molitev se sklene z besedami :

Ki živiš in kraljuješ na veke vekov.

Rj. Amen.

Ÿ. Blagoslavljam Gospoda.

Rj. Hvala Bogu.

Blagoslov Boga vsegamogočnega, Očeta in Sinu † in svetega Duha pridi dolu čez vas in ostani vedno.

Rj. Amen.

Ravno tega reda se je deržati ob sesterskih volitvah.

Obred obiskovanja ali vizite.

Ko se je naznanil prihod vizitatorjev in se zbrala skupščina, zapoje bratje ali sestre naslednje verste psalma 105 :

Hvalíte Gospoda, ker je dober, * ker terpi na vek njegovo miloserčje.

Gdo bo dopovedal Gospodove mogočnosti, * naznanil vso njegovo slavo ?

Blager jim, kateri deržijo zapóved, * in delajo pravico vsaki čas.

Spomni se nas, Gospod, v dobrovoljnosti do ljudstva svojega, * obišči nas v svojem zveličanju.

Da vidimo srečo tvojih izvoljenih, da se bomo veselili v veselju tvojega naroda, * da boš hvaljen sè svojo dēdino.

Čast Očetu in Sinovi * in Duhu svetemu.

Kaker je bila v začetku, tudi zdaj in zmirom * in na veke vekov. Amen.

Ÿ. Spomni se svoje skupščine.

Rj. Ketero si posedel od začetka.

Molimo.

Vesti naše, prosimo, Gospod, obiskovaje očisti, da prihajaje Gospod naš Jezus Kristus, sin tvoj, pripravljeno sebi

v nas najde prebivališče. Keteri s tebo živi in kraljuje v edinstnosti svetega Duha Bog na veke vekov.

R). Amen.

Nato se poje: „Q pridi stvarnik sveti Duh“ z versto, odgovorom in molitvijo.

*
* *

Obiskovanje se sklene s pesnijo Zakarijevo :

Blagoslavljan Gospod, Ízraelov Bog, * ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu,

In nam je povzdignil rog zveličanja * v hiši Davida, hlapca svojega,

Kaker je govoril skozi usta svetih, * od nekedaj prerokov svojih,

Rešenje od neprijateljev naših * in iz rok vseh, ki nas sovražijo,

Da stori vsmiljenje z očeti našimi * in se spomni zaveze svoje svete,

Prisege, katero je prisegel Abrahamu, očetu našemu * da nam hoče dati,

Da brez straha, rešeni iz rok sovražnikov svojih, * služimo njemu,

V svetosti in pravici pred njim * vse dni življenja svojega.

In tí, otrok, boš imenovam prerok najvišjega, * hodil boš namreč pred obličjem Gospodovim, da pripraviš poti njegove,

Da daš znanje zveličanja ljudstvu njegovemu * v odpuščanje njih grehov;

Po priserčnem vsmiljenju Bogá našega, * po katerem nas je obiskal, izhod z visokosti;

Da razvéti té, ki sedijo v temi in v smertni senci, * naravna nogé naše na stezó pokoja.

Čast Očetu in Sinovi * in Duhu svetemu.

Kaker je bila v začetku, tudi zdaj in zmirom * in na veke vekov. Amen.

Ÿ. Obiskal si zemljo in jo napôjil.

R). In silno si jo obogatil.

Molimo.

Daj služabnikom svojim, Gospod, odpuščanje grehov, tolažbo življenja in vlado neprenehavno : da bodo tebi služiti in k tvojemu vsmiljenju priti vedno zaslužili.

Družino svojo, prosimc, Gospod, sè stanovitno ljubeznijo hrani : da bo, ketera se samo na upanje nebeške milosti opira, po tvoji obrambi vedno zavarovana. Po Kristusu, Gospodu našem.

R). Amen.

Potem se da blagoslov sè svetim Rešnim Telesom, ako se ima dovoljenje ; drugači se končajo molitve kaker po mesečnem shodu.

Obred, ki se ga je deržati, ko se odpre nova skupščina.

*Predsednik odpre shod s petjem psalma 110 : *)*

Gospodu čast iz serca * v pravičnih svetu, shodu.

Velika dela božja * so, zbrana njega ljubim.

Vse njega djanje slava, * pravica v vek ostane.

V spominu njega čuda, * on milostiv je, vsmiljen.

Tem svojim daje jesti, * zavezo svojo pomni.

Moč videl mu je narod, * ko dal mu tla je tuja.

Kar dela, prav je, res je, * zvestô je, kar je vkazal,

Za vselej terdno, večno, * resnično, prav storiti.

On narod svoj rešuje, * zavezo vterja v veke.

Ime mu sveto, slavno, * strah božji vir modrosti.

Razumen, gdor ga sluša, * stoji mu čast na veke.

Očetu slava, sinu, * in svetemu duhovi.

Kaker bila v začetku, * sedaj, vselej, vse veke.

Amen.

Ÿ. Upajte nanj, cela skupščina naroda.

R). Izlijte pred njim svoja serca.

*) Da se olajša petje, je nasledna prestava metrična in sicer v meri izvirnika po Bickellovih preiskavah. Cf. Bickell, Dichtungen der Hebräer. Innsbruck, Wagner. III. pag. 217.

Molimo.

Vsegamogočni, večni Bog, ki si po svojem vsmiljenju té vérne posebno združil: v njih serca, prosimo, tolažnika, ki iz tebe izhaja, vlij in nje v tvoji veri in ljubezni pokrepčaj, da bodo po časnem združenju napredovali k večnega zveličanja pomnoženju.

Bog, ki iz živih in izbranih kamenov večno svojemu veličanstvu pripravljáš prebivališče: podeli tem vernim svoj blagoslov, da bodo tudi oni, kaker živi kameni, zidani na živi kamen, Gospoda našega, Jezusa Kristusa, Sinu tvojega.

Brani, prosimo, Gospod, na blažene Marije vedno device priprošnje to družino vse zopernosti, in s celim srcem pred tebo ležečo sovražnikov zalezovanja milostiv blagosrečno váruj. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu Sinu tvojem, ki s tebo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog skozi vse veke vekov.

Rj. Amen.

Nato se moli „O pridi stvarnik sveti Duh“ kaker ob začetku navadnega mesečnega zbora. Predsednik potem imenuje vikše ditične nove skupščine in oznani dni, ob katerih se skozi leto morejo dobiti odpustki, in nato sklene ta prvi zbor s pesnijo „Tebe Boga hvalimo“; potem se poje:

Ÿ. Blagoslavljam Očeta in Sinú sè svetim Duhom.

Rj. Hvalimo in povzdiguemo ga na veke.

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

Rj. Od svetega templja svojega, ki je v Jeruzalemu.

Ÿ. Spomni se svoje skupščine.

Rj. Ketero si posedel od začetka.

Ÿ. Gospod, vsliši mojo molitev.

Rj. In moje vpitje naj k tebi pride.

Ÿ. Gospod z vami.

Rj. In s tvojim duhom.

Molimo.

Bog, čiger vsmiljenje *itd.* („Ovetje“ V. str. 200.)

Bog, delivec miru in ljubivec ljubezni, daj služabnikom svojim, v tvojem imenu zbranim, pravo edinost s tvojo voljo, da bodo rešeni vseh zopernosti.

Bog, ki si po neomadežanem *itd.* („Cvetje“ V. str. 200.)

Bog, ki svojo cerkev po blaženega Frančiška zasluženju sè sadom novega poroda poveljuješ: daj nam njega posnemajoč to pozemeljsko zaničevati in vdeleževanja nebeških darov se vedno veseliti. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, ki s tebo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog skozi vse veke vekov.

R). Amen.

Ÿ. Blagoslavljam Gospoda.

R). Hvala Bogu.

Ÿ. Vernih duše naj po vsmiljenju Božjem počivajo v miru.

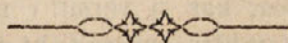
R). Amen.

Naposled se da blagoslov sè svetim Rešnim Telesom, ali vsaj preprosti blagoslov, kaker je bilo rečeno gori za dan obiskovanja.

Po tem obredu položi predsednik z drugimi redovnimi višimi v dotično redovno shrambo ali arhiv zapisnik sprejetji in obljub in ostale knjige skupščine z dotičnimi napisi, kaker tudi veljavno sprečevalo vstanovljenja, ki se more narediti tako:

Leta Gospodovega meseca dne . . sem jaz podpisani gvardijan (ali vizitator ali mašnik s postavnimi pooblastili od I. sprejetimi previden) vstanovil skupščino Tretjega Reda pod klicem in varstvom sv. I. v kraju vpričo prič I. I. V česer poterjenje sem se s pričami vred podpisal.

(Podpisi.)

Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Deveto poglavje.

Bonaventura kardinal. — Pot k cerkvenemu zboru.

Pervi dan meseca malega travna leta 1272, malo dni potem ko je bil kronan, je pisal novi papež Gregor X. vsem škofom katoliškega sveta pismo s povabilom k vesoljnemu cerkvenemu zboru,

ki se je imel začeti v mestu Lijonu na Francoskem prvi dan meseca velikega travna 1274. Zediniti gerško in druge vshodne cerkve z rimsko cerkvijo, kristijanom v Sveti Deželi najti pomoč zoper mohamedansko silo, obsoditi neketere zmote, ki so se bile začele vrivati mej zahodnimi kristijani, to so bila poglobitna opravila, ki se je imel posvetovati o njih prihodni vesoljni cerkveni zbor.

Volja papeževa je bila, da naj se vdeležita tega zbora tudi slavna doktorja Tomaž Akvinski in Bonaventura, ki sta po pravici veljala za prva učenjaka svojega stoletja in luči svete cerkve. Ali Tomaža je poklical Bog k nebeškemu venčanju, preden je prišel v mesto cerkvenega zbora. Vmerl je ta velikan učenosti in svetosti 7. sušca 1274 v svojem 49. letu.

Bonaventura pa je, kaker smo slišali, pridigal v Parizu, ko mu dojde proti sredi leta 1273 od papeža pismo, ki ga je klicalo na Laško. Serce mu sluti, da se ta pot ne bo mogel odtegniti časti, ki se je je bal; vender se papeževemu povelju ni smel vpirati. Izroči se torej volji Božji ter se napoti proti Orvjetu, kjer je tedaj papež prebival.

Mej tem, in kaker je videti, preden je stopil Bonaventura na laška tla, ga je bil Gregor vže povzdignil k časti svetega šklerlata, ko je prve dni junija meseca za binkušne praznike imel konzistorij; ob enem ga je imenoval za škofa „podmestne stolice“ albanške, čast, ki jo sicer dajejo papeži le najstarišim kardinalom. Tako ga je hotel odlikovati Gregor, da bi imel več veljave v prihodnem vesoljnem zboru, kjer ga je mislil postaviti prvega za seboj. Ponižni sin svetega Frančiška, ki se je s tako terdno voljo odpovedal bogati in imenitni nadškofiji jorški, bi bil pač rad prosil papeža, naj ga pusti v samostanu v miru in pokoju. Papežu tudi niso bili neznani občutki njegovi; ali sklenil je bil, da se posluži zmožnosti učenega in izkušenega moža; kazal se je torej tako odločnega, da je bilo vzeto Bonaventuri vse upanje na odpoved. In tako je prisiljen po nevpogljivem sklepu papeževem sprejel tisto čast. Vender sè spremembo stanu svojega nikaker ni spremenil tudi svojih redovnih navad. Dasiravno knez svete cerkve, ni popustil pičice od zatajevanja, ki ga je bil vajeu v samostanu. Kaker prej se je deržal ostre obleke, terde postelje; kaker prej se je zderžaval dragih in sladkosnednih jedi ter je bil ponižen in prijazen sè vsemi.

Zlasti pa je dal lep zgled globoke ponižnosti, ko so prišli poslanci papeževi iz Orvjeta, da mu naznanijo povikšanje in izro-

čijo kardinalski klobuk. Ko je popotoval iz Pariza, se je vstavljaj, kjer je mogel, v takih samostanih, ki so bili oddaljeni od velikih mest, da bi se, koliker mogoče, vmeknil človeškemu češčenju. Ta ponižnost in previdnost ga je pripeljala tudi v Mudžello, samotni samostan v sredi gozda kakih 18 laških milj od Florence. In ravno v tem samotnem kraju je bilo, kjer so poslanci papeževi dobili novega kardinala. In pa pri kakšnem delu so ga dobili! Pomival je skleda z drugimi brati v kuhinji, ker so bili ravno vstali od kosila. Ko so se mu napovedali poslanci, neki da jih je prosil pohlevno, naj poterpijo malo, da to svoje delo opravi, mej tem naj obesijo tisti erdeči klobuk tja na vejo tistega dreva — rastlo je namreč neko drenovo drevo tam blizu pred vratmi samostana. Sicer pravijo nekateri, da je to malo verjetno, ker bi bilo tako obnašanje od sile odurno, Bonaventura pa je bil tolikanj priljuden in prijazen mož. Ali stara in verjetna povest kaže, da je bilo najberž v resnici tako; tudi pristavlja ta povest, da se je obrnil svetnik, doveršivši pomivanje, k bratom, pa da jim je rekel z globokim čutom: „Zdaj, ko smo storili dolžnost manjšega brata, poskusimo še le-te, ki so težje. O, verjemite mi, bratje, ône so zveličanske in koristne; dolžnosti velikih časti pa so težke in nevarne.“ — Povzdigujejo verjetnost te povesti tudi sporočila, ki so se ohranila v tistem samostanu do naših dni. Veja namreč, kamer so bili obesili poslanci kardinalski klobuk, se je odrezala od debla in s častjo hranila v vedni spomin dogodka, drevo pa neki še dandanašnji zeleni ter se kaže pobožnim, ki pridejo obiskati tisti kraj. Drugi spomin znamenite dogodbe je neko posebno znamenje sè zvonom, ki se daje — ali se je dajalo do sedanje dobe „Italije zveličane“ — v mudželjskem samostanu vsak večer pol ure v noč ter se je imenovalo „sklepnice svetega Bonaventure“. Pripoveduje se namreč, da so bili tisti dan, ko so bili prišli papeževi poslanci, bratje od veselja, in ker so si dali mnogo opravila s postrežbo, popolnoma pozabili ob navadnem času, pred večerjo namreč, na kor iti sklepnice molit in so se še le domislili, ko so prišli k večerji. Spoznavši torej s ponižnostjo svojo pozabljivost, tekó berž na kor in še le, ko so opravili svojo dolžnost, so se vernili v obednico. Znamenje sè zvonom, ki so ga dali tisti večer tako pozno, pa se je ohranilo potem na dalje v vedni spomin. — Vse to se je godilo okoli srede meseca rožnega cveta, ko se je papež odpravljaj v Lijón ter je bil morebiti vže v Florenci; prišel je namreč tjakaj 18. dan tistega meseca.

Samostan mudžéljski pa je doletela, dasi za malo dni, tudi ta preredka čast, da je sprejel pod svojo streho samega namestnika Kristusovega. Papež Gregor je sicer dosegel, ko je prišel v Florenco, sè zgovorno besedo, ki jo je govoril pred gosposko tistega mesta, in pač tudi po trudu in prizadevanju svetega Filipa Benicija, da so se polegli nekoliko prepiri, ki so delili tisto meščanstvo v stranki gveljfov in gibelinov, dobro znani v zgodovini. Ali mir ni terpel dolgo; malo dni nato so pozabili obljube, ki so jih delali, in stranki ste se vzdignili zopet k navadnemu prepiru in nemiru. Tedaj je papež izrekel nad mestom vže prej zažugano cerkveno prepoved in 15. dan meseca malega serpana se je odpravil ter se napotil s kardinalom Ubaljdinom v Mudžello, od koder Bonaventura še ni bil odešel. Koliko dni se je tam zaderžal papež, ni gotovo, kaker je negotovo tudi, kedaj in kje je Bonaventuri podelil škofovsko posvečenje, kar je hotel on sam storiti. Popolnoma dokazano pa je, da je naš svetnik sè še trijemi drugimi kardinali imel čast papeža spremljati na celem popotovanju od Mudžella do Lijona.

20. dan kimavca meseca je prišel Gregor z našim svetnikom in ostalimi spremljevalci v Bolonjo mej veselim klicanjem tamkajšnjega meščanstva. 26. je bil v Módeni, kjer so ga ravno tako sè vso častitljivostjo sprejeli. Ali Pjačenca, rojstno mesto papežev, je hotela prekositi vsa druga mesta. Da vstreže hrepenenju svojih someščanov, se je mudil Gregor v rojstnem kraju svojem štiri dni. Obiskal je te dni mej drugim tudi sloveče svetišče svete Marije v Polju, izročeno pozneje frančiškanskemu redu. Tam je očitno hvalo dal Bogu za volitev rimsko-nemškega cesarja, ki se je bila ravno doveršila po njegovih nasvetih; izvoljen je bil namreč pobožni grof Habzburški, Rudolf, slavni začetnik visoke cesarske hiše avstrijske. Pri tej slovesni zahvalnici, ni dvojiti, da je bil tudi Bonaventura. Iz Pjačence so šli potem čez Lodi in in Milan ter dospeli 3. listopada 1273 v glavno mesto savojsko Šamberij (Chambéry) in 21. tistega meseca v Lijon.

Ena prvih reči, ki jih je zveršil papež, ko je prišel v mesto vesoljnega zbora, je bila ta, da je dal v roke Bonaventuri vse, kar se je imelo obravnavati pri zboru. Ko pomočnika pri tem važnem in težavnem delu pa mu je pridružil dva učena in pridna cerkvena častnika njegovega reda, brata Odonu Rigáldija, nadškofa ruánskega, in brata Pavla dei Konti, škofa tripoljskega. Verhu vsega tega je hotel papež, da naj Bonaventura ima tisto leto, 1274,

postne pridige pred njim samim in vsem njegovim dvorjanstvom. In tako so dopale Gregorju njegove pridige, da je puščal vsa svojega važna opravila ter ga hodil poslušat, ne da bi le enkrat izpustil.

Bonaventura je v tem poslednjem času svojega zemeljskega popotovanja tako rekoč pomnogoteril sam sebe. Pod bremenom toliko in tolikih skerbi in opravkov ni zavrnil nikoger, gdor koli se je do njega obrnil. Meščani lijonski so ga naprosili, da bi spravil in pomiril nasprotni stranki, ki ste vsem na škodo mesto deržale v razporu in prepiru. Svetnik je sprejel težavno nalogo ter jo tudi srečno doveršil. Poklical je mir nazaj, od koder je bil pregnan vže ne malo časa. Ali kaker je bil ves goreč, da ga je nazaj poklical, tako mu je bilo pri sercu tudi, da se zanaprej ne prelomi. V ta namen je vstanovil tudi v Lijonu gonfalonsko bratovščino. V njej so namreč svetovne osebe združene in tako rekoč zvezane s posebnimi, njih stanu primernimi, postavami, ki jih imajo hraniti v edinosti in varovati kregov in razporov.

In da so se mu posrečila taka dela, kaker hasnovita tako trudna in težavna, morebiti da je mnogo pripomogel čudež, ki ga je pred nekaj leti, ko je šel skozi Lijon k redovnemu zboru v Pariz, ali morda, kaker drugi poročajo, prav ob tem času naredil sv. Bonaventura. Neka imenitna gospa lijonska, Simoneta po imenu, je porodila mertvo dete. Lahko si je misliti veliko žalost njeno pri toliki nesreči. Ali v sredi britkosti ji je žarek svitlobe šinil skozi dušo. Ko se je spomnila svetega moža Bonaventure, ji je zasvetilo upanje, da bi oživel dete po njegovem blagoslovu. In živa vera te žene je zaslužila, da doseže to tolažbo. Bonaventura, povabljen k njej, jo poterdi v zaupanju na Boga, kateri tudi to, kar se nam zdi nesreča, k svoji večji časti obrniti more; nato je naredil znamenje svetega križa čez otroka ter ga je živega podal stermeči materi.

Pri vsem tem je imel Bonaventura še zmirom na svojih ramah vso skerb za svoj red, ker papež do tedaj ni hotel, da se odpove službi generalnega ministra. Ali kaker je bil red vesel povzdignjenja svojega ljubljenega predstojnika tolikanj bolj, ker mu je vedno še ostal predstojnik, vender to veselje ni bilo brez žalosti; saj je bilo pač gotovo, da bo le prehitro odložil to breme. Vže je bil namreč sklical vesoljni redovni shod v mesto cerkvenega zbora za 20. dan majnika meseca, 1274.

O prevzetnosti in nje zdravilih.

Iz spisa sv. Bonaventure „o duhovnem boju proti sedem poglavitnim grehom“ poglavje IX.

Naposled je treba poiti nad samo prevzetnost, ki je kraljica hudobí, korenina pregreh, požiravka vseh čednosti in tako močna in huda, da je Luciferja z nebes vergla. Vender je hlapčič David v zaupanju na Gospoda skozi ponižnost poderl Golijata, kaker je bil neizmerno velike postave.

Je pa prevzetnost dvojna; ena duhovna, ki búha, namreč čednostne od popolnosti, druga mesena, ki manj popolne buha od kake unanje izverstnosti. Zakaj perve lastnost je, da si človek v svojem sercu velike zasluge slika, da si pripisuje duhovno milost, misli, kolikanj ga Bog rad ima, čudi se, ker ne dela čudežev, meša se, ker mu Bog ne da ne vem kaj posebnega, in druge kaker mesene zaničuje. In ta je silno nevarna in bolj kaker mesene pregrehe. Nobene pregrehe je ni, ki bi tako izpraznila vse čednosti in človeka slekla vse pravice in svetosti, kaker te prevzetnosti strup.

Gdor pa hoče uiti zanjkam tega silno hudobnega duha, mora v vseh rečeh, v katerih čuti, da je napređoval v čednostih, reči odkritoserčno: „Po milosti Božji sem, kar sem“ (1. Kor. 15, 10.) in misliti, da je Bog, kateri dela v nas, da hočemo in doveršimo po dobri volji. Tudi pridno premišljevatí, da, kar imamo dobrega, ni od nas, temuč da so darovi Božji, ki bomo od njih morali natančen odgovor dajati. Tudi s kolikimi slabostmi je namešano, kar imamo dobrega, z mlačnostjo, hinavščino itd. Tudi premišljati, koliko je v nas slabega in napačnega. Tudi paziti na boljše od nas ljudi in angelje, da bomo tako po primerjanju sami sebi malovredni.

Mesena prevzetnost pa se kaže s temi znamenji. Vpije; keder molči, je čmerna in sitna; v veselju razuzdana; smeh ji je ne spameten in brezvročen; v žalosti je ostra, terda; krega z jezo, ne iz vsmiljenja; besede izgovarja semtertja brez obene serčne resnosti; nima poterpežljivosti, ljubezni; drugim prederzno krivico dela, pa poterto terpi krivico; druge težko sluša; opominjevanja noče sprejemati; pri svoji volji ostaja, svoje terditve hoče zderževati; drugega razlagi se noče vdati, sveta od drugih noče sprejemati; veruje več sebi kaker modrim.

Proti njej je prvo zdravilo pokorščina s preprostim sercem sprejeta in ponižno skazovana. Drugo, da iz celega serca bratom

svojim ponižnost izkazujemo ter ne terpimo, da bi jih v čem razžalili. Tudi, da si vedno prizadevamo, vaditi se v ponižnih delih, nizkih in zaničevanih opravilih, kaker streči v kuhinji, sklede pomivati, hišo pometati, vedno nizke opravke voliti s ponižno unanjostjo, s ponižnim ponašanjem hoditi. Ako to v navado pride, nagiblje serce k ponižnosti. Tudi vmikati se pred častjo, rajši voliti vedno, da strežemo, kaker da bi se nam streglo; prevzetnih besed in bahatega imena tudi od svoje družine se ogibati. Tudi vsem znamenjem in delam, ki bahanje in ničemernost kažejo, vmikati se.

Ponižnost, ki se bojuje proti prevzetnosti, ima tri stopnje.

Perva je, da človek spozna samega sebe slabega, vbogega vsega dobrega, grešnega in če ima še druge napake, in da se ne povzdiguje sam čez se.

Druga je, ko želi človek, da bi ga drugi imeli za takega, kakeršnega se sam pozna v resnici, namreč malovrednega, vbogega, prevzetnega itd.

Tretja je, keder se človek v velikih čednostih in časteh ne povzdiguje in si nič zato ne prilizuje, zavračaje vse na tistega, od keterega je vse prejel, in mu vse nazaj daje. Taka je bila ponižnost Kristusova in taka angeljev in svetnikov v slavi.

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis sv. Bonaventure.)

X. Nekoliko družih različnih čudežev.

1.

V Galijanu v Valvenski škofiji je bila neka žena, z imenom Marija, ki je pobožno služila Jezusu Kristusu in zlasti častila svetega Frančiška. Nekega poletnega dne gre vunkaj iskati si potrebnega živeža. Huda žeja se je loti, ker je sonce močno pripekalo. Delala je pa na hribu, kjer ni bilo vode, dokler se skoraj na pol mervta zgrudi na tla klicaje v duhu na pomoč svojega zavetnika, svetega Frančiška. In ko tako stanovitno zdihuje ter prosi ponižno pomoči, zadremlje nekoliko, vsa trudna od dela, žeje in

vročine. In glej, zdaj pristopi k njej sveti Frančišek ter ji reče : „Vstani in pij vodo, ki jo je božja previdnost dala tebi in mnogim drugim“. Ko zasliši ta glas vstane žena zelo pokrepčana, odstrani kremen, ki je ležal tik nje, odkoplje zemljo okoli in okoli z kolčkom ter najde živ studenec, ki je po Božji volji hitro naraščal. Žena pije, in ko se napije, si vmije oči, ki so ji bile od dolge bolezni oslabele, in od tedaj je čutila v njih novo svetlobo. Na to hiti domov ter svetemu Frančišku na čast pripoveduje vsem o čudovitem dogodku. Ko se je razglasil ta čudež, je vrelo ljudstvo od vseh strani skupaj, zlasti, ker je imela voda to čudovito moč, da jih je mnogo, kaker je skušnja učila, ozdravelo v raznih boleznih, če so se poprej izpovedali in so se doteknili tiste vode.

2.

Na Španskem pri svetem Fakundu je črešnjo nekega moža, ki se je bila posušila, ko ni nihče več upal, čudovito poklical k rasti, da je ozelenela, cvela in sad rodila. — Pri Vilezijih je rešil prebivavce tiste zemlje s čudežno priprošnjo červov, ki so vse okrog glodali vinograde. — Nekemu mašniku blizu Palencije je očistil skedenj, sè zaupanjem mu priporočen, žitnih červov, ki jih je bilo prej vsako leto polno notri. — Zemljo nekega gospoda od Petramale v Apulijskem kraljestvu je obvaroval, ko so mu jo ponižno priporočili, požrešnih kobilic, ki so vse okrog požerle, kar je bilo kje zelenega.

3.

Neki mož, z imenom Martin, je peljal nekega dne svoje voli na oddaljeno pašo. Po nesreči pa si zlomi en vol nogo in sicer tako močno, da mu ni bilo mogoče pomagati na noben način. Mož ga tedaj sklene vbiti in iz kože deti, ali ker ni imel potrebnega orodja pri sebi, gre domov ponje. Preden pa gre, izroči vola v varstvo svetemu Frančišku, da bi ga ne požerli volkovi, preden se verne. Drugo jutro na vse zgodaj gre z odiračem v gozd, kjer je pustil vola, ali sè stermenjem vidi, da se vol mirno pase in noga mu je bila popolnoma zdrava. Zahvali se dobremu pastirju, ki je skerbel za vola ter ga ozdravil. — Pomagati zna ponižni svetnik vsem, ki ga na pomoč kličejo, še tako majhnih potreb človeških ne zaničuje. Nekemu možu iz Amiterna je vernil živinče, ki mu je bilo vkradeno. Neki ženski iz Interduka je novo skledo, ki se je bila razbila na mnogo kosov, popolnoma zopet scelil. Nekemu

možu iz Monte-Ulma v Marki je popravil lemež, ki se mu je bil na kosce zdrobil.

4.

V Sabinski škofiji je vmerla osemdesetletni starki hči ter ji zapustila otroka še sesočega. Starka je bila vboga in ni je bilo žene, ki bi ji bila dete nadojila. Žena si ni vedela pomagati, in ker je otrok močno oslabil, in ni mogla človeške pomoči pričakovati, se oberne neko noč prav s priserčno prošnjo ter jokaje do svetega Frančiška. In naglo prihiti sveti oče nedolžnemu otročiču na pomoč. „Jaz sem Frančišek“, pravi stari ženi, „ki si me klicala na pomoč. Deni otroku svoje persi k ustam, ker ti bo dal Bog mleka v obilnosti“. Stara mati izpolni povelje svetnikovo, in osemdesetletni ženi se je zgodilo, kakor ji je bilo rečeno. Kmalu se je zvedelo po okolici, kako čudovito je bila starka z mlekom obdarovana in možje in žene so hiteli skupaj, da bi videli to čudo. In ker so se z lastnimi očmi prepričali, niso mogli tajiti čudeža, zato so tudi vsi enoglasno hvalili Boga ter čudovito moč in vsmiljenje svetega Frančiška.

Brata Egidija

dar prerokovanja, razumnosti in modrosti v djanjih
in izrekih.

2. Ko so bratje peruškega samostana hotli vodnjak kopati in niso bili edini glede prostora, je Egidij pristopil ter s palico po tleh vdaril rekoč: „Tukaj kopajte“, in ko so bratje to storili, so kmalu prišli do najboljše vode, ki še do današnjega dne ni jenjala izvirati, in zavljo tega se imenuje ta vodnjak po tem svetem možu vodnjak sv. Egidija. Čudno pri tem vodnjaku pa je to, da, ko so dve sto let pozneje bratje, bolj iz razveseljevanja kakor iz potrebe hoteli globokeje kopati, da bi iz večje globočine hladnejo vodo imeli, je vodnjak popolnoma vsehnil, dokler so po svetu nekega pobožnega in modrega starčka spet toliko zemlje nazaj zasuli, kolikor so je izkopali, in so vodnjak napolnili, kakor je bil poprej; nato se je zgodilo, da je izviralo zopet zadosti vode, kakor poprej; in so jo močno v časti imeli, ter odnašali bolnikom

z velikim zaupanjem, da bodo zdravje zadobili, kar se je tudi večkrat zgodilo.

3. V pariškem samostanu je živel neki brat, Viljem po imenu. On je bil imenitnega rodu, pa ni kaj po samostansko živel, mariveč se je zdelo bratom, da je neroden v besedi in djanju. Ko je negdaj šel v neki grad svojo sestro obiskati in je videl, ko so se neki dečaki kopali, da je enega voda vgrabila in ga v vernitec potopila, je v kuti, kaker je bil, skočil v vodo iz ljubezni do bližnjega, ne misleč na nevarnost skritega vertincea; pa zaradi težke mokre obleke, in ker ni znal plavati, se je sam, pred ko je prišel do dečaka, potopil, klicaje ime Jezus. Ravno tisto uro so šli bratje v peruškem samostanu k obedu, in brat Egidij si je vmival roke; tedaj je povzdignil nekoliko oči in smehlja je rekel okolu stoječim: „Dobro je bratu Viljemu, in še boljše mu bo“. Bratje tega niso razumeli, dokler niso dobili iz Pariza poročila o smerti brata Viljema, in so vprašali brata Egidija, zakaj je rekel, da je dobro nerodnemu bratu, ko se je topil. On je odgovoril, da zavoljo hrebrega djanja ljubezni, ko se je izpostavil očitni nevarnosti, da bi bližnjemu pomagal, in je skesan in klicaje ime božje dobil odpusčanje grehov ter po kratkem terpljenju v vicah šel v nebesa.

4. Tega Egidija svetost je hotel spoznati eden izmej bratov, in v sanjah ga je videl spečega; pri glavi je imel knjigo, v kateri je bilo sè zlatimi čerkami zapisano: „Ta je, kateri veliko moli za ljudstvo in za vesoljno sveto mesto“. Tudi je pri tem zadobil veliko misel o svetosti tega svetega moža.

5. Akoravno brat Egidij ni bil izurjen v vednostih, bil je namreč lajik ali spreobrnjenec, kaker pravijo, vender je bil od žarkov modrosti božje tako razsvetljen, da je prekosil tudi bogoslovske učenjake. Dva brata dominikana sta obiskala brata Egidija, in ko sta se o božjih rečeh mnogo pogovarjala in je pri priložnosti eden izmej njiju rekel, da je sveti Janez evangelist v začetku svojega evangelija vzvišeno in nedosegljivo govoril o Bogu, je rekel brat Egidij: „Vender sveti Janez ni nič govoril o Bogu.“ Nato je rekel dominikan: „Pa kaj govoriš, oče? saj Avguštin spričuje, če bi bil še bolj vzvišeno govoril sv. Janez, bi ga ves svet ne mogel razumeti; nikar tedaj ne govori tako, da ničesar rekel ni“. Brat Egidij je odgovoril: „Vender ostanem pri svoji besedi in spet terdim, da skoraj nič ni govoril o Bogu“. Ko je pa bil pater dominikan zato nejevoljen, je brat Egidij svoje mnenje s to priliko razodel: „Vidiš to-le visoko goro? Kè bi bila iz mili-

jonov zernec, in bi vsaki dan prišla majhina ptičica in bi zobala, kaj misliš, koliko bi tudi v sto letih pozobala?“ Odgovoril je dominikan: „Kè bi tudi tisoč let zobala, bi vender to nič ne bilo v primeri z ostalo goro“. — „Tako je tudi“, je rekel brat Egidij, „božja neizmernost, in tako velika in neskončna je gora božje popolnosti, da ni sveti Janez, kaker majhin ptiček, nič govoril o Bogu, če se zmisliš na neizmerno njegovo veličastvo“. Zavoljo teh besed sta bila ona dva dominikana močno vtolažena in vesela sta zapustila brata Egidija.

6. Neki drugi ga je vprašal, zakaj da je šel sveti Janez kerstnik že kaker hlapčič v puščavo, in je tamkaj tako ojestro živel, ker je bil vender že v materinem telesu posvečen. Brat Egidij mu je odgovoril s to-le priliko: „Zakaj potrosijo sè soljo meso vbitega vola?“ In ko je oni odgovoril, da zato, da se meso ohrani, je rekel mož božji: „Tako je bil tudi sveti Janez poštipan sè soljo pokore, da bi se njegova svetost dalje in boljše ohranila.

Nova maša slovenskega duhovnika v Ameriki.

(Iz „Zgodnje Danice“.)

Wabasha, Minn. U. S. 13. julija 1884. Šestega dne tega meseca smo imeli v Vabašah slovesnost, ki bo dolgo ostala v spominu naših katoličanov, namreč novo mašo č. g. Janeza Solnea iz Smlednika. Ker je ta slovesnost tudi za bralce „Zgodnje Danice“ in sploh za Slovence mikavna, dovolite mi, da jo nekoliko popišem. Naše verle nune so bile cerkev prekrasno okinčale, drugi so zunaj nasadili dreves ter napravili slavoloke z lepimi napisi. Pervi napis je bil pri vratih duhovšnice: „Jubilate“, drugi pri šoli: „Ave“, tretji pri cerkvenih vratih: „Welcome, messenger of God“ (Pozdravljen, poslanec Božji), in četerti v cerkvi pod korom: „Priest for ever“ (mašnik na vekomaj). Blizu altarja na stebrih se je videlo po vsi cerkvi ime novomašnika: Rev. John Solnee. Okoli desetih se je dolga procesija vravnala mej cerkvijo in duhovšnico s krasnimi banderi: šolska mladina (dekletca belo napravljena z venci na glavi), družba sv. Jožefa (nemška) in sv. Patricija (irska) in mnogo ljudi. Ko duhovni, vsi napravljene za sveto opravilo iz hiše stopijo, novomašnika nagovori prav iz-

verstno neka šolarica v angleškem jeziku, potem pa druga v nemškem. Po končanih govorih šolska mladina lepo pesem, posebno za to slovesnost pripravljeno, zapoje, in procesija se začne počasi pomikati proti cerkvi. Pred novomašnikom stopajo tri majhine dekletca, lepo belo napravljene; naj manjši, komaj 6 let stara, je nesla venec za novomašnika na lepi svilnati blazini, zraven nje pa družici malo večji ko ona. Vse tri dekletca so hčerke našega verlega rojaka in kupca v Vabašah, g. Valentina Šebata, tedaj vse amerikanske Slovenke. Ko duhovni v cerkev stopijo, naš kor prav čversto zapoje po slovensko: „Novi mašnik, bod' pozdravljen“. Razen treh Slovenek so vse pevkinje Irke in Nemke.

Duhovni, ki so prišli slovesnost povikševat, so skoraj vsi Slovenci: č. g. Janez Tori, g. Peter Jeram, dr. Bernard Ločnikar (benediktinec), dijakon g. P. Ogolin, in jaz. Nazoči je bil tudi češki bogoslovec Al. Voneš, ki pa dobro slovensko govori; naučil se je od svojega prijatelja in součenca č. g. Solnce, g. Solnce pa od njega češko, kar bo v misijonih obema prav prišlo. Zraven teh sta bila v prezbiteriju neki irski duhovni, ki je ravno svoje ljudi tukaj obiskal, in irski bogoslovec, blizu Vabaš doma. Na prošnjo g. novomašnika sem jaz imel angleško, g. Jeram pa nemško pridigo. Po pridigah so novomašnik z vencem na roki stopili na leco ter so slovesno blagoslov dali.

Akoravno smo že dve novi maši imeli v naši novi cerkvi, vendar nobena ni bila tako slovesno obhajana, kaker g. Janezova. Ljudi je bilo dosti od blizu in daleč; neketeri so celo 8 ur daleč prišli k novi maši. — Č. g. Janez Solnce je prišel z menoj v Ameriko leta 1880. V Ljubljani je peto šolo dokončal, in ker so ga prečastiti gospod korar dr. Gogala (R. I. P.) gorko priporočili, sem ga seboj vzel. Še preden sem domov prišel, sem ga pustil v semenišču sv. Frančiška pri Milvavkah. Izpraševali so ga vpričo mene posebno v latinščini, in ker se je dobro odrezal, so ga djali koj v razred modroslovcev; letos je zdelal bogoslovje ter bil mašnik posvečen 24. junija. Na počitnice je vselej k meni prišel, akoravno je semenišče sto ur od tod; pa saj v Ameriki hitro vozijo. Zadnji veliki teden je bil že dijakon ter je pridigal na veliko nedeljo v nemškem, na belo nedeljo pa v angleškem jeziku, in sicer prav dobro. Tudi je že imel priložnost v misijonskih opravilih se vaditi. Ko sem bil jaz daleč od doma pri nekem bolniku, pride nekedo na nagloma po duhovnika, da bi nevarno bolnega odraščenega človeka kerstil ter za smert pripravil. Lepa naloga za

gorečega dijakona, in prav dobro jo je g. Janez zveršil; podučil je reveža in kerstil. Tako je č. g. zgodaj začel svoje misijonsko delo. Za zdaj bodo g. Janez nekoliko časa pri meni ostali, potem pa bodo berž ko ne kako češko faro dobili, ker dobro češko znajo in čeških duhovnikov primanjkuje.

Pri nas je vse pri starem; zmirom malo napredujemo. Jutri bodo začeli našo šolo popravljati in prenavljati, kar bo stalo okoli 2500 gld. Šola je naše poglavitno upanje; brez katoliških šol bi vse odpadlo — tako krivoverci in neverci zapeljujejo! — — —

J a k. T r o b e c.

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

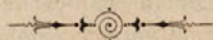
Rim. — Generala dominikanskega je vergla vlaška vlada vun iz poslednjih celic nekedanjega krasnega samostana dominikanskega. Tudi našemu generalu je napovedala obrok, do kedaj ima izprazniti tisti turen, ki mu je bil celo po novih vlaških postavah zagotovljen in do zdaj prepuščen. Kaj se brigajo rešeni vlahi za svoje vlastne postave; kaker so jih postavili na krivico, tako jih prekucejo v krivico, keder se jim zdi. Zdaj so jo vkrenili, da podero do tal cel stari častitljivi samostan Aračeli; prav tam in nikjer drugje hočejo delati spominik svojemu „kralju-poštenjaku“ Viktorju Emanuelu.

— 7. velikega serpana je šel kardinal Simeoni, predstojnik propagande, po naročilu svetega očeta papeža v samostan častitlih očetov kapucinov pri malem mestu Fraskati ne daleč od Rima, da naznani monsinjoru Guljelmu Massaja, naslovnemu nadškofu stavropoljskemu, so da si ga sveti oče izvolili za kardinala. Stari apostoljski vikarij galaški (prim. „Cvetje“ IV. str. 188.) je sprejel to naznanilo v svoji ponižni celici štiri metre dolgi in poldrugi meter široki, oblečen v preprosto frančiškansko haljo. V globoki ponižnosti se je branil tolike časti, ali vdati se je moral odločni volji papeževi. Častitljivi kapucin je najstariši vseh škofov misijonarjev; je namreč v 76. letu življenja, v 39. svojega škofovstva.

Anam. — Vže smo povedali o šestih misijonarjih, ki so letos v Tonkinu vmerli ko marterniki za sveto katoliško vero. Zdaj imamo imenovati še enega. V veliko sredo, 9. malega travna, je vmerl enake smerti P. Andrej T a m e t s tremi katehisti. Na-

znanilo je gotovo; ali nihče ni ostal pri življenju, ki bi vedel kaj natančnišega. Vže 20. malega serpana pa so se odpeljali iz Marselje štirje novi misijonarji, da nadomestijo svoje blage rajne brate. Mejem so francozi anamsko kraljestvo pod se spravili, ali vnela se je vojska s kitajskim cesarstvom, kar je zopet velika nevarnost za tamkajšne kristijane, zlasti misijonarje, ki so večinoma francozi.

Tunizija. — V lanskem letniku str. 125 in dalje smo precej obširno govorili o kardinalu Lavižeriju in njegovih zaslugah za katoliško cerkev na Alžirskem. Na Alžirskem se opravlja zdaj katoliška služba božja v več ko 300 cerkvah. Tudi je tam poleg svetovne duhovščine čez 20 raznih samostanskih redov in več ko 2000 redovnikov in redovnic. Pa, kaker smo vže povedali na omenjenem mestu, Lavižerij ni več na Alžirskem, temuč v sosednji deželi Tuniziji; tamkajšni apostolski vikarijat je imel namreč vravnati, tako, da bi se v kratkem mogel spremeniti v pravo škofijo, škofijo kartáginsko. In vže je doveršil to nalogo. Na mestu, kjer je stala stara slavna Kartágina (Carthago), je postavil velikanski seminar in nadškofijsko palačo in naselil tri razne redove, dva moška in enega ženskega; vže se selijo tja tudi družine katoliške. In zdaj se ima na prošnjo kardinala Lavižerija in vse duhovščine tuniške zopet vzdigniti slavna stara nadškofija kartáginska, ki je negdaj oblast imela čez vse škofije rimske Afrike. Tudi zdaj bi vtegnila zopet dobiti tako čast in oblast.

Zahvala za vslišano molitev.

Od Sv. Miklavža pri Lutomerskih Goricah, 20. julija 1884:

Eno deklico so hudo oči bolele. Na eno oko je bila vže skoraj čisto oslepela. Poskusila je več zdravil, hodila tudi večkrat k zdravniku, pa je bilo vse zastonj, čedalje menj je videla. Na posled ji reče zdravnik, da ni več za pomagati, ker ne bo nikoli več dobro videla na eno oko, pa tudi drugo je v nevarnosti. Bila je močno žalostna; tudi njeni stariši in sestre, vsi so žalovali. Jaz pa sem to zvedela ter jo grem obiskat. Svetujem ji še nektera zdravila; pred vsem pa jo opominjam, da naj se zateče k naši ljubi Gospej presvetega Serca in k svetemu Antonu Padovanskemu. Začele smo precej drugi dan devetdnevnicu na čast naši ljubi Gospej in responsorij na čast sv. Antona s tem namenom, ako ji Bog

da spet zdrave oči in dober pogled, da hočemo po „Cvetju“ naznaniti. In, hvala Bogu! tretji dan je že boljše videla, potem pa vsaki dan boljše. Ko je bila devetdnevnic končana, je imela pa še hudo terganje po glavi. Opomnim jo, da naj se le še enkrat oberne do naše ljube Gospe in sv. Antona. Začnemo torej še enkrat devetdnevnic s tistim namenom kaker popred. In hvala bo di Bogu, Mariji in sv. Antonu! že drugi dan ji je terganje po glavi nehalo. — To vse se je zgodilo že meseca maja. Zdaj, ko jaz to pišem, je popolnoma zdrava; ne bolijo je več oči in tudi dobro vidi. Za vse to se zahvaljuje ona in jaz, obe tretjerednici, neskončno dobrotljivemu Bogu, Mariji naši ljubi Gospej in čudovitnemu svetniku svetemu Antonu Padovanskemu. U. H.

Iz Braslovč, 5. vel. serpana 1884:

Po zgledu tistih, ki se kaker nam „Cvetje“ priča, — v svojih dušnih in telesnih potrebah obračajo do sv. Frančiška in do sv. Antona, ter so vslišani, tudi jaz pogosto v časnih in tudi dušnih stiskah pribežim k tema mogočnima priprošnjikoma; in ne zastoj. Preteklo poletje pa sem bila v veliki sili. Zbolela je živina. Nobeno zdravilo ni pomagalo, čeravno smo vse, kar nam je bilo svetovano, poskušali. Škoda bi bila znašala gotovo svojih 100 gld., ako bi ne bilo pomoči. V tej sili se obrnem k D. Mariji, k sv. Frančišku in k velikemu čudodelniku sv. Antonu Padovanskemu ter skozi 9 dni s kratko molitvico in zdihljeji pomoči prosim. Tudi obljubim, da hočem v čast D. Mariji eno cerkev obiskati in v čast sv. Frančišku in sv. Antonu v „Cvetju“ priobčiti, ako bom vslišana.

In hvala Bogu, blaženi D. Mariji in sv. Frančišku in sv. Antonu! pomagano je bilo. M. B.

Nadalje se zahvaljujejo: iz Marburga E. T. za ozdravljenje moža; ravno od tam A. P. za ozdravljenje prijatelja, ko je bolezen v gerlu imel; iz fare Crešnjevca K. P. za ozdravljenje dolge bolezni v licu.

Priporočilo.

V pobožno molitev se lepo priporočajo:

č. p. Sidonij Kuhar, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † 27. velikega serpana v Samoboru;

rajni tretjerednici nazarske skupščine: Terezija (Marija) Mogel † 20. mal. serp., Elizabeta (Marija) Linek † 15. m. serp.; neki bolnik na Štajerskem.